

İlgili Kanun / Madde
5510 S.SGK/13
5521 S.İŞMH/1

T.C
YARGITAY
21. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2013/22054

Karar No. 2014/3826

Tarihi: 26.05.2014

- **İŞ KAZASI**
- **KAZALI SİGORTALI İLE İŞYERİ ARASINDA HİZMET AKDİ İLİŞKİSİNİN BULUNMAMASI**
- **İŞ MAHKEMELERİNİN GÖREVLİ OLAMAYACAĞI**

ÖZETİ: Dava konusu uyuşmazlıkta, zararlandırıcı olayın iş kazası olduğu yönünden ihtilaf bulunmamasına rağmen, müteveffa sigortalının Balıkesir Sistem Yapı Denetim Ltd. Şti. elamanı olarak inşaatta beton numunesi alırken akıma kapılarak vefat ettiğinin iddia olunmasına ve müteveffa sigortalı ile Balıkesir Sistem Yapı Denetim Ltd. Şti. arasında işçi işveren ilişkisinin kanıtlanamamış olmasına göre, davalı Balıkesir Sistem Yapı Denetim Ltd. Şti. olayda üçüncü kişi konumunda olup 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu ve gerekse İş Kanunu 1.maddeleri uyarınca uyuşmazlığın çözüm yerinin İş Mahkemeleri değil Genel Mahkemeler olduğu açıktır.

DAVA: Davacılar, murisinin iş kazası sonucu ölümünden doğan manevi tazminatın ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, isteğin kısmen kabulüne karar vermiştir.

Hükmün, davacılar ile davalılardan Balıkesir Sistem Yapı Denetim Ltd Şti, Limak Batı Çimento San ve Tic. A.Ş. (Set Beton Madencilik Sanayi Ticaret A Ş) vekilleri ile Zeynep Oztaş tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi Sultan Köysüren Genç tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

Dava, sigortalının iş kazası sonucu vefatı nedeniyle yakınlarının manevi zararlarının giderilmesi istemine ilişkindir.

Mahkemece davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Dosyadaki kayıt ve belgelerin incelenmesinden; davalı Zeynep Öztaş'ın kendisine ait özel bina inşaatının beton işlerini davalı Limak Batı Çimento San ve Tic. A.Ş.'ye (Set Beton Mad. San. Tic. A.Ş.), yapı denetim işini davalı Balıkesir Sistem Yapı Denetim Ltd. Şti.'ye verdiği, 18.11.2002 tarihinde pompa operatörü davalı Ersin Mak'ın uzaktan kumanda ile beton dökme işi yaptığı sırada beton dökmeye yarayan borunun yüksek gerilim hattına temas etmesi sonucu bu esnada betondan numune alan müteveffa sigortalı Timuçun Özgülseren'in akıma kapılarak vefat ettiği, SGK Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından olayın iş kazası olduğunun ve müteveffa sigortalının işverenin dava dışı Tekno Test İnşaat Beton ve Yapı Mal. Lav. Hiz. Ltd. Şti. olduğunun tespit edildiği, hükme esas bilirkişi kusur raporunda inşaat sahibi davalı Zeynep'in % 25, davalı Limak Batı Çimento San ve Tic. A.Ş.'nin % 55, davalı operatör Ersin Mak'ın % 5, davalı Balıkesir Sistem Yapı Denetim Ltd. Şti.'nin % 10, müteveffa sigortalının % 2, dava dışı yapı denetim şirketi denetçisi Ender İnan'm % 3 oranında kusurlu olduklarının belirtildiği, zamanaşımı nedeniyle ortadan kaldırılmasına karar verilen Bigadiç Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2005/447 esas 2008/200 karar sayılı dosyasında davalı inşaat sahibi Zeynep ve yapı denetim şirketi çalışanları dava dışı Ender İnan ve Mehmet Orhan'ın kusur yokluğundan beraatlerine, davalı operatör Ersin Mak'ın mahkumiyetine dair karar verildiği, ceza dosyasında müteveffa işçinin sigortalı kayıtlarında işvereni görünen dava dışı Tekno Test inşaat Beton ve Yapı Mal. Lav. Hiz. Ltd. Şti.'ye yazılan müzekkere cevabında müteveffanın 15.04.2002 tarihinden itibaren şirketleri bünyesinde çalıştığının belirtildiği anlaşılmaktadır.

Görev konusu, kamu düzeni ile ilgili olup, mahkemelerce, yargılamanın her aşamasında resen ele alınması gereken bir husustur.

İş mahkemeleri, 5521 sayılı Yasa ile kurulmuş olan istisnai nitelikte özel mahkemelerdir. 5521 sayılı Yasa'nın 1. maddesinde, işçiyle işveren veya işveren vekili arasında iş akünden veya İş Kanununa dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıklarının iş mahkemelerinde çözümleneceği hükmü öngörülmüştür. Anılan maddede belirtildiği üzere, iş mahkemesinin görevli olması için şu iki unsurun birlikte gerçekleşmesi koşuldur: a)Uyuşmazlığın tarafları işçi ve işveren (ya da işveren vekili) olmalıdır. b)Uyuşmazlık, iş sözleşmesinden veya İş Kanunundan kaynaklanmalıdır.

Dava konusu uyuşmazlıkta, zararlandırıcı olayın iş kazası olduğu yönünden ihtilaf bulunmamasına rağmen, müteveffa sigortalının Balıkesir Sistem Yapı Denetim Ltd. Şti. elamanı olarak inşaatta beton numunesi alırken akıma kapılarak vefat ettiğinin iddia olunmasına ve müteveffa sigortalı ile Balıkesir Sistem Yapı Denetim Ltd. Şti. arasında işçi işveren ilişkisinin kanıtlanamamış olmasına göre, davalı Balıkesir Sistem Yapı Denetim Ltd. Şti. olayda üçüncü kişi konumunda olup

5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu ve gerekse İş Kanunu 1.maddeleri uyarınca uyuşmazlığın çözüm yerinin İş Mahkemeleri değil Genel Mahkemeler olduğu açıktır.

Mahkemece bu maddi ve hukuki olgularda yanılığa düşülerek, davanın görevsizlik nedeniyle reddine karar vermek gerekirken; işin esasına girilerek hüküm kurulması bozmayı gerektirmiştir.

O halde tarafların bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, temyiz harcının istek halinde temyiz edenlere iadesine, 04.03.2014 gününde oybirliğiyle karar verildi.